

گروه آموزشی فرش

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد فرش

عنوان: بررسی عوامل مختلف در رنگرزی پشم با برگ درخت نارنج
استاد راهنما: مهندس غلامرضا صالح علوی.
استاد راهنمای دوم / مشاور: دکتر احمد اکبری.
دانشجو: فاطمه محمدی

واژه های کلیدی: رنگرزی، برگ درخت نارنج، پشم، مشخصه های رنگی، دندانه، اسید
چکیده:

اخیراً به دلیل اثرات نامطلوبی که رنگزاهای مصنوعی بر روی محیط دارند و همچنین به دلیل سمی بودن آن‌ها، استفاده از رنگزاهای طبیعی رشد یافته است. رنگزاهای طبیعی سازگاری بیشتری با محیط دارند. گیاهان رنگزا اهمیت بسیاری در رنگرزی الیاف به ویژه پشم دارند، یکی از این گیاهان برگ درخت نارنج است. نارنج با نام علمی **BITTER ORANGE** و نام‌های دیگر از قبیل کباد، نفاش و نارنگ، درختی به ارتفاع ۳-۵ متر با تاج پوششی گرد به صورت کاشته شده در شمال و جنوب ایران وجود دارد.

پژوهش حاضر با عنوان «بررسی عوامل مختلف در رنگرزی پشم با برگ درخت نارنج» به روش کتابخانه‌ای-آزمایشگاهی انجام شده، و نتایج به صورت توصیفی تحلیل شده‌اند. عوامل میزان رنگزا، دندانه، اسید، pH محیط رنگرزی و زمان رنگرزی و... بررسی شدند. مشخصه‌های رنگی نمونه‌ها توسط سیستم $OE(L^*a^*b^*)$ محاسبه شد و خواص ثباتی برخی نمونه‌ها بدست آمد. ثبات شستشویی، اثر لکه‌گذاری و ثبات سایشی برخی از نمونه‌ها بررسی شد. برای ثبات شستشویی نمونه‌ها تغییر شید داشتند. اثر لکه‌گذاری نمونه‌های رنگ شده با برگ نارنج در حد عالی و ثبات سایشی در حد خوب تا عالی درجه بندی شد.

نتایج نشان می‌دهد که برگ درخت نارنج به عنوان یک ماده رنگزای طبیعی برای بدست آوردن شیدهای سبز، قهوه‌ای و مسی در رنگرزی الیاف طبیعی می‌تواند استفاده شود. در آخر می‌توان نتیجه گرفت که با توجه به خصوصیات درخت نارنج از جمله فراوانی و در دسترس بودن می‌توان از این گیاه به عنوان یک رنگزای جدا و یا همراه با رنگزاهای دیگر در رنگرزی خامه‌های قالی استفاده کرد.